

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՊԻՐ ԴԱԶԵԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 29.

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՄԱՅԻՍ 8, 1886.

Դ՞ 19.

ՄԵՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ

	Սահիֆէ
Դոմրին Տերալէր	143
Եւ Դօրին Եւ Դօմր	143
Թէֆէր	146
Իգլի Իփիսոփօսը Պօղոսեան	146
Տինսիգին Բոյստը	147
Պեր Զօնազըն Դուրազը	148
Գալիֆօրիկյան Պաշտօնաւոր Գալի Գալի	148
Միւթէնէվի	149
Հապատիկ Ի Շէթթա	150
Մէրթուպար	150
Շուրուպար Եւ Սիյասի	151
Արշէլէրին Ֆիյաթը	152

ԱԻՆՏԵՐԻՃԷ. Հեր հաճախ ճոռնաւ երբեքսի կիւնիւն ցեղը օրուստը:

Մեծապիկ շահանգ իջին սեկեյիլի պեր վեճի Ի Իլիյին 2, վե ալը ալը 1 սիւմ Մեճիտիկ, վե պիւր ցուսիսի 40 փարա տըր: Տիյարը եճնեպիկ իջին սեկեյիլի 43 դուրուշ տըր: Փօսթա իւնթերի քարաճըմըգա ա՛խտ տիր:

Ղազեթայա տերճ իջին քահրիար, վե ապօնե Կազըմագ իջին մեքթուպ վե ազգե իսթանպօլտա՝ Ամերիկան խանընտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմինե կեօնթերիլմէի տիր:

Ամերիկան, Միսիսիպիի Շէթթի թարաֆընտան ՍԱՀԻՊ Ի ՍԻՊԻՍԱ, Ճ. Բ. ԿԻՆԷ, ՎԵՔԷԼԷ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

ԴՕՄԻՐԻՆ ՏԵՐՏԼԷՐԻ

Դօմր տէրալէրէ տօլու տըր: Տինս եատու սէյալթ սահիպի օլանլար տինս ետնըն տէրա ու պէրալէրինի էն ղիյատէ հիսս էտէն քիմնէլէր տիր:

Պիւր մատտէնին չարիքը վե ինթի ղամըզ սաթհը օլալանմաղլէ անըն ինթիզամըզըզը կիտիլէլիլի կիտիլ, Դօմր ըրեն ուզուն միւստէթինտէ վուդու՝ պուլան սըզլէթ ու մէշադդաթլար Բրիստոսը կէօսթէլէն այնէլէր կիպի օլմագըղըմըլ իչինս ախլաղ ու մէշէպիլմիզի թէհ ղիպ, մէնֆա՝աթիւթէրէթիլմիզի ղապթ, վե իրատէթիմիզի թա՛լիմ էտէր: Դօմրին կէօնտիւթն թէճրիւպէլէրի մէշադդաթ, էնտիչէ վե գատալէթլէրի սիլին թէպ ըլլէ օլմագըղընըլ իչինս մա՛ալէնէթ էլլէտիլի էճլտէն ճէնտալը Հազգա՝արըլը չիւքրան էլլէտիլի մի: Էյէր հէր չէյէ թամմ տըղու էթալիլմիզ կիպի մալիք օլա պիլէճէք օլտագ պիլէ նէ՝ մա՛հատէ նաթըլ օլուր իտի: Սըսըլ չօճուղլար կիպի իսթէտիլմիզի վէրմէտիլէրի կիպի

կէրէք քէնտիլմիզէ վե կէրէք էթրաֆը մըղտա օլանլարա թա՛ճիլլէր վէրմէ՞ղ մի իլ: Էվլէթ, Ալլահա համա օլտուն, Դօմր ըրեն տէրա ու միհնէթլէրի իչինս Անա թէչէքըլլէր օլտուն: Ա՛հ, տէրա ու պէրալէրտէն իսթիֆատէ էթմէյէ չալը չալըմ:

Պա՛ղը քիմնէլէր պու վեճիլէ թա՛լիմ ու թէրալիյէ օլունմագտան միւթէղար ըրը օլաճագ կիպի կէօրիւնիլլէր: Հալ պու քի պու միսիլլա թա՛լիմ ու թէր պիլի պիլի միւթէլլիմ ի պէրէքէթ օլմագ իչինս տիր: Ա՛հ, Դօմրին տէրա ու միհնէթլէրինտէն իչիլլէքա էտէնէլէր եալընըլ տինսեթիլ քիմնէլէր տէյիլ տիր: պէօյլէ օլմուշ օլտա իտի, պունա թէ՛աճ ճիւպ էթմէլ իտիք: Ֆադաթ հազիլի Բրիսթիյանլար պիլէ պիլի Ալլահա տա հա եաղըն կէօթիլլէճէք չէլլէր իլէ եաղըչաճագ եէրինտէ տաճա ղիյա տէ ուղաղլանըլլար: Պու Դօմրին պիւր չօգ մուղայագա վե պէլիլէսի Անա վէք պըղը թէվէքըլլէ էթմէք նէ՝ տէրէճէ էլլէմ օլտըղընը պիլէ հիսս էթալիլմէսի իչինս տիր: Դօմրին սէրթ տէնիլլինտէ գապարան տաղ կիպի տաղալարը անճագ Օ թէսըլն էտէ պիլիլ: վե Դօմր ըրեն վուդու՛աթ իլէվիլլէսինի՝ պիլիլմ իտիլ ու մէնաֆիլիմիզէ անճագ Օ իլլէտէ պիլիլ: Նէ՝ դատար միւթէրէտտիլ, վե նամիւհէքմ ճանլար վար տըր քի, տինսեատա վէք չօգ էնտիլլէ վե մէշադդաթա տուչար օլմուշ օլտըղլարընը պէյանլէ, պիւր վաղըթ Ալլահա օլան ի թիմաղլարընը չիմտի ղայպ էթմիլ օլուպ, արթըլ Անըն իլէ եիւրիւմէմէքաէ օլտըղլարընը պէյան էտէլլէր: Վաղա՛ա էյէր պէօյլէ իտէ Դօմրին միհնէթ ու մէշադդաթլարը պիլիլմ հազըղմըղտա էլլիլէ ետրտըմ էտէճէք եէրինտէ ֆէ նայը մաճիլ օլուրլար:

ԵՄ ԷՕԼԻԻՄ ԵՄ ԴՕՄԻՐ

Մեծալիք Միւթթէհիտէ ի Ամերիկանըն Տէթրօլթ չէհրինտէ պիւր ազալմ իչինս մագուէսինտէն տաէմիլ պիլի տէմիլ եօլը իսթթընտան կէչմէք իսթիլլիպ, կէչէր իքէն այաղը մագաճա գըսըլար: չէօյլէ քի հէր նէ գատար չէքիպ չըգարմագա չապալատը իտէ

տէ այաղընը գուրթարմատը: Շիւպէսիպ պու պիւթիւն պիւթիւն քէնտի ճէհալէթի իտի, ղիւրա տէմիլ եօլը իսթթընը թէճալուղ էթմէք մէմու՛ իտի: Մէրգու՛մ այաղընը գուրթարմագ իչինս էօթէ պէրի չէվիլիպ պուրգութար իտէ տէ, մագաճա կէրէք այագ գապընընը վե կէրէք այաղընը տաճա ղիյա տէ սըգմագա պաչատը: Մէրգու՛մ պոճագընը աղըրտան տէվիլլէտէմէլ տէրէճէյէ կէլտիլինի կէօրտիւ: անըն չիւմիլ օլան այաղլարը իւմիտիպ պիւր հալտէ մէնկէնտէ սափլանըպ գալմըլ կիպի իտի:

Մէրգու՛մ չիմտի պիւր չօգ շըմէնտըֆէր գաթարլարը կէչէճէլլինի, վե անլէրին ալթընտա հէլաք օլաճագընը տէրիսթըր էլլէտի: Պա՛ղը քիմնէլէրին օրայա եաղըն օլտըղընը մէ՛մուլ էտէրէք անլէրին նաղարը տիգգաթընը քէնտի իւզէրինէ ճէլպ էլլէմէյէ չալըչար իտէ տէ, հիչ պիլի կէլիպ գուրթարմատը:

Պիւր սա՛աթ կէչմիլ օլուպ, իրագտան կէլմէքտէ օլան թրէնին ըսըղընը իլլէթի: Թօր պատընտա եաթաճա չըգընընտա քեաղըտ վե քիպիլթ գուրթուլը օլուպ, մէրգու՛մ էլլինտէ քի պաթթօնը սըրըզ կիպի տիքտի, վե անըն թէվէսինէ քեաղըտը գօյլապ թրէն եաղալընճա անը թուրթուլտըմագա, վե պէօյլէճէ իչարէթ վէրմէյէ հաղըր պիւր հալտէ տուրտու: Գաթարլար ուղագտան պէյաղ վե փարա պիւր եըլտըզ կիպի հէր պիւր տագիլէտէ կիթտիլքէ պէօյլմէքտէ իտի: Թրէնին կիւրիւթիւսիւ կիթտիլքէ տաճա ղիյատէ իչիլտիլլէքաէ օլտըղը կիպի, մէրգու՛մ իչարէթի մաքինսթին նաղարը տիգգաթընը ճէլպ էթմէքըլլին թամմ վաղթը չիմտի իտի: Մէրգու՛մ քիպիլթի թուրթուլտը: Վալլ վէք քէսթին սուրէթաէ փարալար իտէ տէ, չէտիտ պիւր ըրեղկեար անը պիւր տագիլէտէ սէճաթիլլէթիլ:

Պիչարէ չիմտի նէ՛ հալապիլիլ իտի, գաթարլարըն սէսլէրի կէօք կիւրիլթիւսիւ կիւպի կիթտիլքէ եաղալմագտա, վե մուհարիլք մաքինանըն պէօյիւք ըըղըլ աթէլ կէօյլիւ պիւր ճանլէր կիպի մէրգու՛մ իւզէրինէ սըչըմագ թէհալտինտէ պուլունմագտա իտի: Մէրգու՛մ տուչարը տէհէլթ վե պիւթիւն պիւթիւն մէ՛յուս օլարագ պաչագա պիւր քիպիլթ տաճա չաղը վէրտի: Քեաղըտ թուրթուլտալ պու տէֆա ըրեղկեար միւսա՛խտ օլաղընտան Վալլ շըմէնտըֆէր իսթթընըն սաղընտա վե սօլընտա իչարէթ էթմէյէ պաչալատը: Պու տէֆա մէրգու՛մ իչարէթի կէօս թէրմէյէ մուլաֆիպագ օլտու, չէօյլէ քի հէման թրէնին ալթընտա էղիլիպ փարալար փարա օլմապընա ըէմագ գալմըլ իքէն, մաքինսթա՛րապալարը եալաճա տուրթուրթուր, վե պիչարէ տտէմ էօլիւմտէն գուրթուլտու:

էյ թէվայեմիդ կիւնահեար, սէնին հողին տախի պու պտէմին հալինէ պէնդէմէ՞դ մի: Սէն սանա մէմնու՝ օլան եօլլարտա երբիւ տիւն, համազաթ ու կիւնահըն սէնի վէք տէնէթլի պիր հողէ տուչար էյլէմիշ տիր: «Շէրրի քէնտի ֆըսգը թութածագ, վէ կիւնահարընըն իվլէրիլէ զապթ օլունահագ տըր» տէյիւ մուհարրէր տիր: Մահէր կիւնիւ կէլիյոր: Ինթիմալ քի պու սէնէ սէնին իւզէրինէ կէօնակէօն խասթալըզար կէլիւն, վէ սէնի Հաքիմ ի Մուլթաղըն հուզուրընա չըգարսըն:

Նէ՛ հալիմահագըն, սէնին 'աթիվ օլունմա մըշ կիւնահարըն սէնի էօյլէ զապթ էթմիշէր տիր քի պիր թարաֆօ գաչամագսըն: Անլէր սէնին ճանընը էօլիւմ կէլինէնէ գա տար գալիլէն զապթ էյլէմիշէր տիր: Անճագ պիր շէյ ֆա'իտէ էտէպիլիր. անճագ պիր շէյ Հաքիմին նազարը տիգզաթընը ճէլպ էտէպիլիր, վէ անըն հիւքմիւնիւ սէնին իւզէրինէ կէլիւքտէն մէն՝ էյլէնէպիլիր: Քէնտի Յիւպուս Բրիտտոս, Ալլահըն 'ինայէթինէ թէս լիմ, վէ անըն խըտմէթինէ թէնին վէ ճանընը հասը էյլէ:

Քիթապը Մուգատտէս կէլէճէք զազապ տան գաչամագլընընդա տա'իր պիղէ թէնպի հաթը լազըմէյի վէրիյոր: Ալլահըն կիւնահա գաչըն օլան պուզը ու 'ատալէթի, վէ մահէր կիւնիւ, վէ թէվայեմիդ կիւնահարըն 'ալէյ հինտէ անըն միւտհիշ անքեամարը մաստլտան իպարէթ շէյլէր տէյիլ տիր: Էյ թէվայեմիդ սէվկիւլիւ տօսթըմ, էօնիւնտէ թէնիլքէ վար. վարթա ի հէլաքէ տիւնմէմէք իչիւն գաչ, գաչ, գաչ:

ԹԵՅՍԻՐ

Մուլթաղընիմիդէն պիրի Նէյու՝ քիթապընըն պապ 10. 12—14 այլթլէրինտէ պու լունան աթիւտէքի ֆըզրայը իզա'ն էթմէմիդէ արզու պէյան էթմիշ տիր:

«0 գէման՝ եա'նի Բապըն Ամօրիլէրի պէնի Իսրայէլէ թէսլիւմ էթտիլի կիւնտէ Նէյու՝ Բապպա սէօյլէյիլ Իսրայէլին էօնիւնտէ տէտի քի, էյ կիւնէշ, ձիպ'օնտա, էյ այ, սէն տախի Այէլօն տէրէսինտէ տուր. վէ գալմ քէնտի տիւնմէյլէրինտէն ինթիլգամ ալընճույա գատար կիւնէշ տուրտու. այ տախի եէրինտէ գալտը: Իշթէ պու Նէյար քիթապընտա մուհարրէր տիր: Իմտի կիւնէշ կէօյլին օրթապընտա գալըպ թէմամ պիր կիւն միդ տարը զուրուպէ 'աճէլէ էթմէտի. վէ Բապպըն ինտան քէլաթընը տիւնլէմէսի խուսու սընտա անտէն էվլէլ վէ անտէն սօնկրա օլ կիւն կիպի պիր կիւն օլմաթը, զիրա Բապպ Իսրայէլ իչիւն մուհարէպէ էթտի:»

Պու այլթլէր Իսրայէլիլէր իլէ տիւնմէյլէրի արասընտա վուզու՝ պուլան պէօյլէք պիր մուհարէպէսին հիքեպէսինին պիր գըսմը տըր: Նէյու՝ կէճէլէյին Ամօրիլէրին թէճէմիւ՝ էթմիշ օլան 'ալիմ գուլլէ ի 'ապքէրիլէսի իւզէրինէ երիւրիլէք անլէրէ նալիւհէն հիւճում էթմէսիլէ քէնտիլին էյի պիր ճէնէրալ օլտըղընը իպրաղ էթմիշ տիր: Յազաթ պու մուհարէպէ պէ եալընը առէմէր արասընտա օլան պիր մուհարէպէ օլմայըպ, անճագ Նէհօլա իլէ Անըն տիւնմէյլէրի արասընտա օլան պիր մուհարէպէ իտի. պիւնապէրին Իսրայէլիլէր ճէսարէթլէ վէ մուգաֆֆէրիլէթլէ քէնտիլէրէ 'ա'իտ օլան գըսմը իճրա էթտիլէր: Ալլահ տախի Ամօրիլէր իւզէրինէ կէօքտէն պէօյլէք թաշար եաղաթըմալէ, թաշար կիպի տօլուն լարտան հէլաք օլանլար պէնի Իսրայէլին գըլընըլէ էօլտիւրտիւքլէրինտէն զիյատէ խիւ:

Նէյու՝ տիւնմէյլին պու պէօյլէք օրտուսընը

նը պիւլիւն պիւլիւն մահվ էթմէք արզու սընտա օլարապ Պէյթ Հարօն մէտիլէրինէ գատար չիմտիլ զարապ տօղրու տիւնմէյիլէրիլէ էյլէտի: Վէ պա'տէնու Ալլահըն Ամօրիլէրէ տօղրու օլան մուհարէպէսին կէօրէրէք, վէ Իսրայէլին միւտախէլէսի օլմաթընը հալտէ տիւնմէյիլէ պիւլիւն պիւլիւն հէրաք էթմէյէճէյլին տէրք էտէրէք տիւնմէյիլին հէլաթընը իքմալ էթմէսիլէ պու պապտէ Իսրայէլէ միւտա'տուէ էթմէսիլին Ալլահտան իսթիւրհապ էյլէտի: Վէ քէնտի մագստինէ վասըլ օլապիլմէսի իչիւն, Ալլահ թարաֆընտան սէօյլէր կիպի սէմանըն ֆէրդը թարաֆլարընտա կէօրիւնմէքտէ օլան ալա վէ կիւնէշ քէնտի երլէրինտէ տուրմալարընը, վէ պէօյլէճէ կիւնիւն ուզանմասընը էմը էթտի: Վէ պէօյլէ օլտու:

Նէյու՝ քիթապընըն միւ՛էլլիֆի պու ֆըզրայը Նաշեր տէնիլէն տահա էսքի վէ միւլթէլիֆ չիլլէրտէն 'իպարէթ օլան պիր թաշտան իսթիւրհապ էթմիշ տիր: Նաշեր քիթապը «Աալիլին քիթապը» մահապընտա տըր: շէօյլէք մէլքըլը քիթապըն 'իպրանի թէվարիլիսին իլք վազըլլարընտա եաշամըլ սալի պիր առէմին ա'մալը հասանէսինին մէտ ու թէմճիտ էտէն չիլլէրտէն 'իպարէթ օլմալ օլմա սը վէք ինթիմալ իտի: Նէյու՝ 'ալազապը օլարապ պալտուէ գիքը էթտիլիլէլ շա'իւրանէ թա'պիր մէլքըլը չիլլէրին պիրինտէն ալընմըլ տըր: Նէյու՝ քիթապընըն միւ՛էլլիֆի վուզու՝ ի հալը իֆատէ էտիյոր կիպի մէլքըլը ֆըզրայը իսթիւնտա թարիլիլէ գիքը էթմիշ տիր:

Էյեր մէլքըլը պէյթլէրտէ գիքը օլունան շէյլէր ֆիլ վազը՝ վուզու՝ պուլմուշար իտէ, պու վազը՝ա Նէհօլանըն քէնտի գալմը իչիւն իճրա էթտիլի միւ՛ճիլլէլէր կիպի պիր միւ՛ճիլլէ օլտալ, անտէ սա'իր միւ՛ճիլլէլէրտէն զիյատէ զարիպ եա 'աճիպ պիր շէյ եօզ տըր: ձիւնը իսպը վէ իտարէ էտէն Ալլահ պիւլաքտէր պու միւ՛ճիլլէր տախի փէք սուհուլէթլէ իճրա էտէ պիլիլ իտի: Արզու էտիլէն նէթիլէլէ վարա պիլմէք իչիւն տիւնհանըն քէնտի միւ՛լլէրի իւզէրինտէ օլան հարէքէթլին տուրմասընա պիր ինթիլաճ եօզ իտի: Հալանըն խուսուսի պիր հալինտէ պա'գէն վուզու՝ պուլտուղը իւզըլէ, տէնիլտէ պուլունան կէմիլէր իմանա եազալըպ թապիլի հալտէ կէօրիւնմէգտէն պիր չօգ սա'աթլար էվլէլ հալտա անըլը պիր հալտէ կիպի կէօրիւնմէլ տիրէր: շէօյլէք Քի Ալլահըն հալալը պէօյլէ պիր թէ'սիր հասըլ էտէ պիլլէճէք պիր հալէ կէթիւմէսիլէ Իսրայէլիլէրին կիւնէշ օլտըղը եէրտէ պիր գաչ սա'աթ տուրույօր կիպի կէօրիւնէ պիլիլ իտի:

Պու վազըլանըն Քիթապը Մուգատտէսին ախէր հիշ պիր մահալինտէ գիքը օլունմամուսը փէք զարիպ տիր: Հապազուք 3. 11 ալթլէթտէ պուլունան սէօլլէր պու վազըլայը իմա էտէր կիպի կէօրիւնիւր իտէ տէ, պու խուսուս փէք շիւպիլի տիր: 'Իպրանիլէր ընտալէսինին օն պիրինճի պապընտա իմանըն 'աճալիպ հասանաթ ու նէթիլէսինտէն պահա օլընտըղը սըրտա Նէյու՝ 10. 12—14տէ մուհարրէր օլան պու վազըլանըն գիքը օլունմամասը փէք զարիպ տիր: Իշա'եա 28. 21 տէ, ձիպ'օնտա գաղանըլան ֆիւթուհաթ իմա էտիլմիշ իտէ տէ կիւնէլին տուրմասընա տա'իր պիր շէյ գիքը օլունմամըլ տըր:

Քիթապը Մուգատտէսին ախէր մահալլէրինտէ պու խուսուսը իմա էտէն: հիշ պիր թա'պիր պուլունմամաթընտան, հէմ տախի պու այլթլէր Նաշեր քիթապընտան իսթիլհատ թարիլիլէ ալընմըլ շա'իւրանէ պիր ֆըզ

րա օլտըղընտան, իթիմատա շալան միւ՛ճէա պիրլէրտէն չօլարը պու այլթլէրի Քիթապը Մուգատտէսին սա'իր մահալլէրինտէ պուլունան շա'իւրանէ իսթիլալարտան պիրի կիպի 'ատա էթմէյէ մէյալ տըրաթ. մէսէլ Հապազուք 3 վէ Մէզաթիր 18 պապարտա, վէ Իշա'եանըն 13. 9—13 վէ 14. 9—13 վէ Նօէլ 2. 30, 31 այլթլէրինտէ մուհարրէր օլարապ 'Իյտ իւլ խամսինտէ իճրա օլունմըլար կիպի Ա'մալ 2. 17—21 այլթլէրինտէ գիքը օլունան սէօլլէրի, Թրօա շէնրի մուհասէրէսի էնմասընտա տախի շէնրի քիւլլէն խալապ էտէպիլմէք իչիւն Ակամամիսին կիւնէլին տուրմասընը ընճա էյլէմէսինի, Տէպօրանըն տախի (Հազ. 5. 20) քէնտի իլահիլինտէ «Երտըղտը քէնտի մէտարլարընտան Սիսէրա 'ալէնիլտէ ճէնք էթտիլէր» սէօլլէրի, հէմ տախի Տաուտըն Մէզ. 18. 7—13տէ պուլունան սէօլլէրինի հիշ պիր քիման հարթ պէ հարթ անկապարապ էօյլէ թէֆսիր էթմէլ:

Նէյու՝ 10. 12—14 այլթլէրինի միւնտէ ընճաթընը պիր միւ՛ճիլլէ կիպի՝ մի, եօզա գուլլէթլի շա'իւրանէ պիր թա'պիր կիպի՝ մի անկալմագ կէրէք իտիլինտէ տա'իր հէր քէքէնտիլի իչիւն հիւքմ էթտին: Էյեր պիր միւ՛ճիլլէ իտի իտէ, չիւպէսիլ եալընըլ տըր: էտէտիլէն նէթիլէլէ մուճիպ օլաճագ զիւյա միւլթա'ալլիլ պիր միւ՛ճիլլէ իտի:

ԻԶՄԻՐ ԷՓԻՍԿՕՊՈՍԷ ՊՕՂԻԿԱՐԱՊՕՍ

Պիղ օն տօղուզընընը 'տարտա եաշամագտա օլտալ, տիւնհատա պուլունան միւլթէմէտտին հիւքմտարարըն էքսէրիսի Քրիսթիյան օլտըղընտան, էսքի վազըլլարտա Քրիսթիյան օլմագ նէ գատար կիւճ պիր շէյ իտիլինի տէրլաթըր էթմէք կէրէք տիր: Նուհաննա ընտուլըն շալիւրտի Պօղիկարապօսըն շէնիտ օլմասընըն պու հիքիպէսի Լօւիէրա Սիէնթարը զազէթապընտան իսթիլարաճ օլունմըլ տըր:

Բօմա իմիլէրաթօրը Մարգօս Ալիլէիտըն էսնա ի հիւքիւմէթլինտէ Իպիր էփիսկօփօսը Պօղիկարապօս տախի շէնիտ էօլիւմիւլլէ հիւքմ օլունտը: Կէրէք պուլունտան էվլէլ վէ կէրէք պու վազթտա պիր չօգ Քրիսթիյանլար վա'չի էհալինն քէյֆի իչիւն աղղըն ճանալարար էօնիւնէ աթըլմըլ, վէ պաշգալար իտէ գազըլարա պաղանըլարապ եազըլմըլարտըր: Յազաթ էն տէնէլէթլի էզիլէթ ու իշքէնճէլէր ալթընտա պիլէ Քրիսթիյանլար քէնտի իմանլարընտա իսպաթը սէպաթ էթմիլլէր տիր: Տիւնմէլլէր թարաֆընտան Յիսուս Քրիստոսը ինքեար էյլէլէլ տէյիւ Քրիսթիյանլարա ինպար օլունմագտա, վէ պու սէպէպտէն անլէրի տիւշարը տէնէլէթ էյլէմէքտէ իքէն, 0 Քրիսթիյանլարըն հալը տէնէլէթ իշթիմալլէրինտէ հազըր օլտալ, քէնտիլի Քրիսթիյանլարըն տիւշար օլտըլարըն էզա ու ճէֆալէրտէն տահա գուլլէթլի իպրաղ էյլէմիշ տիր:

Իզմիր ճէմա'աթը ուզապտա պուլունան պիրտալէրէլէ շէօյլէ եազմըլարտըր: «Անլէրին ճիւլլէսի էզա ու ճէֆալար ալթընտա թէնտէն ուզապ օլտըլարընը, եալտա Բապպ անլէրի թուլթուպ անլէր իլէ պէրապէր օլտըղընը կէօսթէրտիլէր: Անլէր Բապպըն 'ի նայէթլինէ գալլիլէն իսթիլնտա էտէրէք տիւնհանըն վէրտիլի էզիլլէթ ու իշքէնճէլէրէնազարըն հազարէթլէ պազտըլար:»

Էհալինն սօն տէրէճէ աթէլ ի զազապը 'ատի Քրիսթիյանլարըն շէնիտ էօլիւմիւլլէ էօլտիւքլէրին կէօրէրէք թէսքին օլմաթը: Պօղիկարապօս էփիսկօփօս տախի էօլտիւրիլլէլի իտի: Վահշի էհալի միւլթալիլէլին էօլտիւրիլլէլին երիւքսէք սէպէ թալէպ էթտի:

լէր Պօղիկարպոս պոռնկարն հեփոխի իշխողայ թէնին վէ ճանրը Ալլահըն էլին թէնիմ էլէտի, վէ կնճամըն կեօրմէք իշխն պէք լէտի: Յագաթ քէնտի ճէմաթը թէնիմ պիր մահալէ գաշմանըն, վէ օրատա օթուրմանըն մահիրըն թալէպ էթտիլէր: Օրատա պիր գաշ տօթլարը անըն հանընտա օլտրադ կէ- ճէ վէ կիւնտիւղ քէմալը կէրմի իլէ Ալլահա 'արդը իսլամէթ էտէրլէր իտի: Միւսմալէյն պիր տէֆ'ա բուշաթնտա ետաթըղընըն ալէվ- լէրլէ թէնէֆ օլտըղընը կէօրտիւ, վէ քէնտի- նին տիրի տիրի աթէշէ գուրպան օլաճաղընը ետընտա պոռնկանարա սէօլէտի:

Աղ վաղթըն իշխնտ Պօղիկարպոսըն սագ- լանտըղը մահալ հիւքիւմէթէ խապէր վէրիլտի: Միւսմալէյն պոռնկանտա տախի պաշղա պիր եէրէ հէման գաշմը իքէն, 'սաքէրլէր եէթի- չիպ էվլէթէ սագլանտըղը եէրի պատթըլար իսէ տէ, օրատա պոռնկանտալէ իքի սատըղ պէնտէլէր իշքէնճէյէ գօյուպ, նէրէտէ օլտը- ղընը տէմէյէ անլէրի մէճպուր էթտիլէր: Աղ- շամ թա'ամը վաղթընտա 'սաքէրլէր Պօղի- կարպոսըն ֆիրար էթտիլի մահալը պոռնկու- լար: Միւսմալէյն էվլին թալանընտա տու- ընալ հանընտաքի էվլին տամընտ գուշա պլիլի, վէ օրատան տախի սօգաղա ֆըրլայա պլիլի իտի իսէ տէ, պէօլէ էթմէյիպ քէմալը սիւ- քիւնէթէ «Բապլըն իրատէթի օլտուն» տէ- տի: Միւսմալէյն 'սաքէր թարաֆընտան մու- հասէրէ օլտունը, վէ թա'ամտա անլէրէ խըտ- մէթ էլլէտի: Տու'ա էթմէք իշխն պիր սա'աթ միւսլէթ տիլէտի: Յագաթ գալպի քէնտի իշխնաքեարըն իքի սա'աթ գատար ճօշու, շէօլէ քի փուլէթէթէթ 'սաքէրլէր պիլէ միւ- թէ'էստի օլտունը: Պօղիկարպոս տու'ասընը պիթիլտիլի կիպի մէրքէպէ պիւտիլիլալէհրէ կէթիլիլտի: Եօլտա հարթ իլէ անըն փէտէրի- նէ թէսատիւֆ էթտի: Պոռնկար միւսմալէյնի 'արապարընտա ալըպ Բրիտտոնը ինքեար էյ- լէմէսի իշխն անը իգնա' էթմէյէ չալըշտըլար: Անլէր «Իմիէրաթ օր պիլիմ իլաշմըղ տըր տէմէքտէն, վէ փուլէրա գէպի'է թագաթիմ էլլէմէքտէն նէ' գորար կէլիլ» տէրլէր իտի: Պօղիկարպոս անլէրին պու սէօլլէրինի քէ- մալը սիւքիւթէ իշխողի իտի: Յագաթ ան- լէր տահա գիլատէ ճէպը իսթիմալ էթմէյէ պաշղաթըլարընտա միւսմալէյն անլէրէ իս- թապէն «Ալիլին թալիլէյնիդ մուճէպլինճէ հարաքէթ էթմէյէ» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Պոռնկուն իւղէրինէ անլէր զագաթընտադ վէ լա'նէթ օգուշարու, վէ թահիլընտիդ քէ- լամլէրլէ տօղտան եաշնտա պոռնկանտա Պօղի- կարպոսը 'արապարընտան աշաղը էօլլէ ֆըրլտըղ պիթըլար քի, պաճաղը փէք ֆէ- նա ինճիտի: Միւսմալէյն պոռնկարա քէմալը սապը իլէ տալանըպ 'սաքէրլէր իլէ պէրապէր հէման մահքէմէյէ կէթիլիլտի:

Վաշիլ էնալինին պաղըլարը արապընտա շէնրին վալիսի Պօղիկարպոսը իմանընտան սալտըրմաղա զայրէթ էթտի: Վալի Պօղի- կարպոս իսթապէն «Աննիլի տիւշիւն: Իմ- փէրաթըն իսթիլէ եէմին էթ, Բրիտտոնա լա'նէթ օգու, սէնի 'սալը վէրիլիմ» տէտի: Բրիտտոնըն սատըղ գուլը Պօղիկարպոս ճէ- վապէն, «Ալլէքսէն ալթը սէնտէն պէրու Բը- ըրիտտոնա խըտմէթ էթմիլ իմ: Օ պոնա էյ- լիքտէն պաշղա հիշ պիր շէյ ետիմամըշ տըր: Պէն Բապլըմա վէ իշխնաքեարընտա նա'սըլ լա'նէթ օգուշար պիլիլ իմ» տէմիլ տիր:

Վալի միւսմալէյնի ինպար էթմէքտէ տէ- վա'ն էթմէքտէ օլտու, Պօղիկարպոս անտ իս- թապէն, «Էյէր պէնիմ քիմ օլտըղընը պիլլէք- արգուսընտա իսէն, սանա աշիքեարէն տէ- յէյիմ: պէն Բրիտտոնըն Բրիտտոնըն թա'

լիմաթընը պիլլէք իսթէր իսէն, պիր սա'աթ թա'նիլն էթ, վէ պէնի իշիլ» տէյիւճէ, վալի, «ճէմա'աթը գանտըր» տէյիլ, Պօղիկարպոս «Պէն սանա ճէվապ վէրմէյէ պօրճը իմ: պի- ղիմ տիլիմիդ հիւքիւմէթիլէր իսթա'աթ էթ- մէյի պիլլէթ թա'լիմ էտիպ, պու պաշաղը իսա- ղա միւթի' օլմաղը պիլլէ էօլլէթմէյ» տէտի: Վալի, «Պէնիմ աղըն հայրանարըն վար տըր» տէյիւ ճէվապ վէրիպ, էթմէտէն պիր պաշղաթը «Պիլիմ աթէշիլիդ վար տըր» տէ- տի: Պօղիկարպոս պոռնկարա ճէվապէն, «Ալիլ աթէշ թէնտիտ էտէ պիլիլիլիդ քի, անճադ- պիր տագիլէ հիւքիւ վար տըր, հալ պու քի ալթըրէթտէ վուգու» պոռնկադ, վէ Ալլահաղ- լարը հէրաք էլլէյէճէք աթէշտէն տօլալը հիշ պիր շէյ պիլլէթիլիլ: Յագաթ նիշիւն օյա- լանըօրտընը. նաղարընըլտա խօշ կէօրիւ- նէնէ կէօրէ մու'ամէլէ էտիլիլ» տէտի:

Պօղիկարպոս պու սէօլլէրի սէօլլէյիճէ երկրիւնտէ մէսէրէթ ալամէթիլէր փար փար փարլտմաղա պաշղաթը: Վալիլին ճանը սը- գըլտը, վէ Պօղիկարպոս քէնտիլի Բրիտտի- յան թէսմիլէ էթտի տէյիւ իւշ տէֆ'ա իլան էթտիլտի, վէ պոռնկուն իւղէրինէ ճէմա'աթ, եէհուտի վէ փուլէթէթէթիլէրն զագաթը թուլթուշարագ, «Պու տաշմ Ասիատա խօճալըգ էտէյօր: պու տաշմ Բրիտտոնընտա պա- պաթը տըր: Պու օլ քիմսէ տիր քի չօղա- ընտ» գուրպան կէթիլիլէթէթիլ թա'լիմ, վէ իլաշարընըլթ թալիլիլ էտէյօր» տէյիլ, ճիւմ- լէսի պիրտէն տիրի տիրի եաղընըլ» տէյիւ պաղըլշտըլար:

Պոռնկուն իւղէրինէ էնալի չար չափուք եա- ղաճադ կէթիլիլտիլէր: Պօղիկարպոս էլալիսէ- սինի չըգաթը: Միւսմալէյն պաղադալտըն- նը չէօղմէյի 'սաթէթ էթմէմիլ իտի, գիրա միւսմիլէր անըն պաղադալտընը չէօղմէք իշխն հէր վաղթըն արգու կէօսթէրիլէր իտի: Պօղիկարպոս եաղըլմադ իւղըն գաղըղա սը- գը սըգը պաղլանտըլտա, «Պաղըղը, պէ- նի պաղլամալընը: Պոնա պու աթէլէ տա- յանադ իշխն գուլլէթ վէրէն գաղըղա մըլ- լանադսըղըն տուրմաղա տախի գուլլէթ վէ- ըէճէքտիր» տէտի: Էլլէրի արգաթնտա օլա- ըադ գաղըղա պաղլանընտա միւսմալէյն շէօլլէ տու'ա էթտի: «Էյ Գատիր ի Մուլթադ Բապլ Ալլահ, պիլլ սէնին սէվիլիլ Օղլըն Յիսուս Բրիտտոնըն վաթթմաթըլէ սէնին հաղըղտա նա'լի ի մա'լուամթ օլմուշ օլարագ սանա համո ու թէշէքթիլէր էտէրիմ քի, պէնի պու կիւնիլ վէ սա'աթը կէօրմէյէ, վէ պէնի սէնին չահիլտէրինին սալընտա գամիմ ու 'ի- լալէ էլլէմէյէ, վէ Բրիտտոնըն գատէհիլտէն իշմէյէ նա'լի էլլէտիլ: Պոռնկուն իշխն սէնի սէնին սէվիլիլ Օղլըն, վէ պիլիմ էպէտի Բիտտիլ ի ա'ղամըլթ Յիսուս Բրիտտոնըն վա- սըթաթըլէ թէմիլտ վէ թէթըլմ վէ թահիլտ էտէրիմ քի, Անըն վէ Բուհ իւլ Գուտա եէ- տիլլէ սանա շիմտի վէ իլ էլ էպէտ համո ու սէնալէր օլտուն: ամին»:

Պու տու'ա իսթիմալ պոռնկարը կիպի աթէ- չի եաղըլտը: Ելլէր քէնտի Բապլընտա սօ- նունա գատար սատըղ տուրման չահիլտին ճէ- սէտիլէ տօղընտաղա ութանըլթ իտի զանն էտէրիլ: կէմիլին եէլէքիլ ըրկիլտարտա չիշիլ գապարտըղ կիպի'ալէվ շէհիլ ի միւ- մալիլէյնի ճէսէտիլիլ ինաթէ էլլէտի: Անըն նա'լը գալ օլմուշ ալթուն վէ կիւմիլ կիպի փարլամաղտա իտի:

Փուլթիլէթէթիլէր անըն ճէսէտիլին եան- մաթըղընը կէօրտիլլէրինտէ 'էօմիլէնէ նի- հալէթ վէրմէք իշխն գըլըճէ տէլլէք տէլլէք էտէրէք նա'լը աթէշիլն էթտաթընտ աթըլտը, վէ օրատա եանտը:

Պօղիկարպոսըն ճէմա'աթընտ սատըղ ա- ղալարը միւսմալէյնի պաղաթա ի ճէսէտիլին պոռնկա տէֆն էթտիլէր: Քէպալիք քէնտի էփիսկօփօսլարընտ եաղըլտըլը կիւնիլ հէր սէնէ գիւքը էթտիլէր: Անլէր պու կիւնէ Պօ- ղիկարպոսըն սէմալի տօղուշընտ իւք կիւնիլ կիպի նաղար էթտիլէր: օլ կիւնիլ քի Ալլահ սանը թա սօնունա գատար իգարը էտէնլէր իշխն հաղըլտըն տըր:

ՏԻՆՍԻԶԻՆ ԲՈՒՑԱՍԸ

(Սաեթէրէն 1715 թ. հիւլէսի 17-րդ օրը)

Մէրգուլըն վալիտէսի թա'ամա պաշղաթա- տան էվլէլ սուֆրա պաշղաթա կիւքսէք սէսլէ տու'ա էթմէք 'սաթէթի օլմալըպ, պա- շընը տա'լմա սէսսիլլէ պիր տագիլէ գա- տար տու'ա էթմէք իշխն էյէր իտի: Յա- գաթ շիմտի սուֆրապա պիր խաֆիֆիլլէ օ- թուրարագ օղընտ խիթապէն, «Էլլէ, եէյէ- լիմ, իշլիլիմ, գիրա եարն էօլլէթէլլ» տէտի: Պու նէ տէհէթիլի հալ իտի: Մէրգուլըն վալիտէսի կէնճիլլին պի կիւնա կիւնիլ- ըրնտէ անըն միւթթաղի մուալլիմի իքէն, տիլանէթէ տա'լիլ սիլ ճիւմէ շէլլէրի ընտ ու ինքեարլէ տիլիլլիլլին սէմէրէ ու նէթի- ճէսի օլան գուլլէթէ գալըլմը իտի: Մէր- գուլ հէնուլ 'էօմիլին իւք պահարընտա օլ- տըլը հալտէ, տիլանէթէ տա'լիլ սիլ ճիւմէ էֆքեար ու թասալլուրարը թէրք էթմէսի քէնտի իշխն պէլլէ օ գատար միւսմիլ պիր շէյ տէյիլ իտի: Յագաթ միւսլէթէթ վէ սէվ- կիլիլ վալիտէսի տիլիլլիլլին գատալլէթ- պալիլ հալիլնէ թէվլէճիւն էլլէմէսի վաղը'ա զիլաթէսիլլէ մուճիլ ի տէհէթ պիր քէյֆի- յէթ իտի:

Շիմտի մէրգուլ տախի քէնտի տիլլանէճէ հարաքէթիլտէն թէվլիլտա էտէն մաղարա- թը տէրք էթմէյէ պաշղաթը: Էվլէթ, մէրգուլ վալիտէսիլլին գալլի իմանընը կէօրմէքլէ քէնտի տիլիլլիլլինտէն թէվլիլ օլտունարագ անըն իլէ միւսպահաթ էթմիլ, վէ անը քէն- տի էֆքեարը ֆատիլտէսինէ ճէլալ իլլէմիլ ի- տի: Պոռնկուն իւղէրինէ էփ էյի տիւշիւն- տիւքտէն սօնկրա նիհալէթ վալիտէսինէ խի- թապէն, «Վալիտէ, սէնին շիմտի մալլիք օլ- տըլըն էֆքեար վէ թասալլուրար սէնի ըա- հաթսըլ էթմիլ օլմաթընտան, վէ անլէրի պու գատար աղ վաղթըլ զարֆընտա պիթ թէճիլ- պէ սըհէթ ու հաղիլաթընտ միւթթալի' օլ- մուշ օլմանըլտա գօղտըլմ» տէյիլնէ, վա- լիտէսի քէմալը խահիլլէ, «Սա'լը, սէվիլ- լիլ օղլըմ, տիւն աղաթման պէրու իշի- տիլ իւղէրինէ թէֆէքթիլ էթտիլիլ շէյ- լէր պէնիմ իսաղ ու բահաթըն սէլալ էթմէ- միլլէր տիր: Սէնին իլէ կէօրիւլէթտէն պէ- ըու տիլիլ էֆքեարարընը վաղթիլլէ Բի- թալը Մուգատտէն 'սատ էթտիլիլ քի- թալըն թա'լիլմաթը կիպի գապուլ էտէ- ըիմ: Պէնիմ Բիթապը Մուգատտէսիմ քիլլալլէ տօլու տըր: կէլէճէք 'էօմիլ, պու 'էօմիլ- տէն սօնկրա տօթլարընը ճէնէթտէ կէօ- ըիլալ թանըլագ, վէ էօլտիլլէքտէն սօնկրա ճէլիլ տիլարա նա'լիլ օլմադ, վէ տահա պոռնկար կի- պի նիլէ նիլէ թա'լիլմաթ պէնիմ նաղարընտա պօշ վէ ասը օլմաթան շէլլէր տիր: Վաղը'ա էօլլէթէլլ, ամա մէլար էպէտի վաթմալըլթ օլաճադ տըր:

«Նէ ճէլիլ թաճար, նէ տախի անլէրի պաշ- լարընտ գօլաճադ 'աղիլլէր վար տըր: ֆէ- տէրինին վէֆաթ էտէր իքէն Սիլլէթտէ թէքար պիլլէլէճէլլիլ, կէօրիւլէճէլլիլ, տէյիլ սէօլլէտիլլիլ քէլաթար պաշղա պիր շէյ տէյիլ, անճադ էօլլէք իւղըն օլան ճանըն խալալ- խանէսիլտէն չըգան շէլլէր տիր: Պէն պու

կիւն պուրապու պերճայաթ օլուպ կարըն չու չիմտիքի իւզերինէ պամմոգտա օլտըղըմ թօփրաղա թէնալվիւլ էտէճէյիմ, վէ պէնիմ պիւթիւն, վարըղըմ, հաթթա պիր վազըթ տիւմանէճէ պէնիմ փէք չօգ թէֆէքքիւր էթ տիյիմ էօլմէզ ճանըմ, — անըն հատտաղ պր գուլարը, վէ նուրը էպէտի, հիքմէթ, փրիստոս, պուռնարըն ճիւմէսի հիւ տիր: Իշթէ օղըմ, տիւսիղլիք պու տըր» տէտի:

Մէրգում պու սէօղլէրի իշիտէրէք աշըն տա իրի իրի թէրէր թօփրանմաղա պաշլատը: Մէրգում վալիտէսինին չու մուշլիք քէլամ լէրինէ պիր խիթամ վէրէպիւմէք իշիւն տիւնետա մալիք օլտըղը շէյլէրի վէրմէյէ հաղըր իտի: Ղիրա մէրգում այլարճա վէ սէնէլէրէ մալիք օլտըղը տիւսիղլիք, վէ ան տէն թէվէլլիւտ էտէն չիւպիէ վէ գօրգուլար քէնտիւնի տուշարը տէնէթ էյլէմիշ օլուպ, չիմտի վալիտէսինին էֆքեարը միւլիտանէյէ սափմասըյէ գալպիտէ թաշտըղը կիւզէ կիւզէ իւմիտէրին մանվ օլմասընը կէօրմէք բուհընը տէրէճէ ի նիւայէտէ միւղթարիպ գըլմազտա իտի:

Մէրգում բուշասընտա իշպու թէֆէքքիւրէրէտէն տօլայը զիյատէսիյէ միւղթարիպ օլարազ կէօրտիւ քի վալիտէսինին չէնէսի նին բէնկի աթմըշ, վէ էօլմիւն զալիմ փէնչէսի անը եագալամըշ իտի:

Մէրգում հիւ սէօղլէրէք հալը տէնէթ լէ վալիտէսինին էօլմէք եագալմազտա օլան ճէսէտի կանընտա տուրտու, վէ պու արատա միւղթարիպ օլմազտա օլան ճանը սէսալգէ Ա՛ն ու ֆէրետա էյլէմէքտէ իտի:

Մէրգում քէնտի քէնտինէ, «Ա՛ն, քեա՛շքի վալիտէմէ սէսիմ եթիշսէ իտի, քեա՛շքի անը եպիւն էպի իմանընա թէվէթի էթմէյէ իւրա՛ն էտիպ, գօրգուլարճա փրիսթիյանըն մուգաֆէք էօլմիւն իլէ էօլտէ իտի» տէր իտի:

Մէրգում բուշասընտա միւղթարիպ օլմազտա, վէ սէօղլէք իսթէյիպ տէ աղընտան պիր սէա չըգարտմատըղը հալտէ, էվլէճէ քէնտիսինէ զայէթ լաթիֆ կէլէն սէսի չիմտի «կէճէլէր խա՛յր օլտու, օղըմ, զիրա արթըգ սապահ օլմայաճազ տըր: Իշթէ պէն փէտէրինին վէ զէվէնին կիթմիշ օլտըղը տիպսիլ էնկինէ վարըյօրըմ: Խօշճա գալ, արթըգ պիր տահա վալիտէսին տուտաղարընտան ապա մէսէրէթպալաշ սէօղլէր իշիթմէյէճէքսին» տէտիլ քէլամէր եիւրէյինի եագալ թու թուշտըտը:

Մէրգում ուշգուռնտա ֆէվգ էլ 'ատէ միւղթարիպ օլարազ քէնտի քէնտինէ «Պէն վալիտէմի թէքար կէօրէճէյիմ. պիր եէրտէ հէր նէրտէ օլտա, պէնի թէվիտ էյլէյէն վալիտէմի կէօրէճէյիմ, վէ անըն քէրիմ վէ լաթիֆ սէօղլէրինի իշիտէճէյիմ. վալիտէմին ճանը էօլմէք» տէմէյէ պաշլատը: Պագաթ վալիտէսինին «Ա.պա» քէլմէսի զանն էտէրսին քի մէրգումըն չու թէսալվուրաթ ու թէֆէքքիւրաթընը իսթիւզա էյլէմէքտէ իտի:

Մէրգում բուշասընտա տահա զիյատէ տուշարը էնտիլէ օլարազ, վէ վալիտէսինին գափանմազտա օլան կէօղլէրի վէտալաշմազ կիւպի պիր նագարլէ պաղարազ, անըն պիւթիւմ լէ պաթըլ իւմիտէրինէ հիւ թարիղիլէ ճէվապ վէրիթէսինէ «Ա.պա» տէտիլինի իշիտիւնէ օլանճա գուլվէթիլի թօփրաղա, «Վալիտէ» տէյիւ պաղըրտը, վէ պուռնու իւզէրինէ սըշրալապ գալգտը: Կիւնէյին փէրթէվլէրի հէր թարաֆ, վէ հաթթա անըն պաշընտա թէքէվիւն էտէն տիւսիղլիլ իղալէ էտէրէսինէ շէմսին չուա՛ն անըն եագալըղը իւզէրինէ 'աքս էյլէմիշ իտի:

Էրքէն օլտըղընտան խանէ խալըր հէնուզ գալգմամըշ օլուպ, մէրգում կիյինտիլի կիպի պաղլէյէ չըգտը: Բէնկիւարէնկ չիշէքէր պաղլէյի տօլտուրմըշ իտի: Անլէրին ճիւմէսի տալի սէսսիլ պիր թարգտա ուֆաճըգ եափրազտան էօլմիւշ ճանա վարանա գատար հէր շէյին իսպիգինի վա՛ղ ու թէպլիլ էյլէյօրլար իտի: Տիւսիլ քէնտի քէնտինէ «էվլէթ, էօլմէք ճան» տէյէրէք կէօրմիւշ օլտըղը տէնէ շէթլի բուշատան տօլայը պաղընը եէրէ վուրմաղա պաշլատը: Ա՛ն, սէվկիւլիւ վէ միւլէթէրէմ վալիտէսին գարչըսընտա օթուրմազ, վէ սապահ գահվաթընը վաղթընտա սուֆրատա անըն կիւմիւշ կիպի պաշընը էյիպ թաթըլ թաթըլ սէսսիլգէ տու՛ա էթմէքտէ օլտըղընը կէօրմէք նէ մէսէրէթ տիր: Մէրգումէ թէպէսսիւմէ, «Օղըմ, պանա կէլիւր քի պու սապահ էրքէն սէնին «Վալիտէ» տէյիւ քէմալը չիտտէթլէ չաղըրտըղընը իշիթիւմ: Օղըմ, 'աճէպա պէնտէն պիր շէյ մի իսթէյէճէք իտի» տէտի: Պուռնտան պիր գալ սէնէ սօնկրա վալիտէսի վէֆաթ էթտի, վէ էօլմիւն սէյլին տէ քէմալը սէլամէթլէ կէլէր իքէն, վաղթիլլէ «նիւշէթ թաթիլը օլուռնան պու տիւսիղ օղըլ վալիտէսինին տէօշէյի պաշընա կէլիւշ օլարազ վալիտէսինին գուլաղընա սէմալի վէ թէսէյիպալաշ քէլամէր սէօյլէր իտի:

Մէրգում պու կիւնքի կիւնտէ էօլմէք իւզրէ օլան տիւսիղլին աղընտան չըգան «ապա» քէլիւմէսի գատար ֆէնա վէ մուճիպ ի տէնէթ քէլամ օլամազ տէյիւ թիթիւնէրէք վէ թիւլէրի գալգարազ շէնտէթ էյլէմէքտէ տիր:

ՊԻՐ ԶՈՃՈՒՂԸՆ ՆՈՒԹՂԸ

Աթիտէքի նուրթ պիր չօճուզ թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ տըր: Անըն թէճըրիւպէսի պիւղէրէճէ չօճուզարըն թէճըրիւպէսի կիպի տիր: Անլէրին սու՛ալլէրինի թէնամիւլ իլէ թէլազլի էտէլիմ, վէ պիղէ իրատ էթտիլլէրի սու՛ալլէրէ էյէր ճէվապ վէրմէյէ միւղթէտիր տէյիլ իսէք, տօղըրտընը իգրար էտէլիմ: Զօճուղըն մատտէսի «սու՛ալլէր իրատ էթմէք» պապընտա իտի:

«Պէնիմ տա՛նիս էօյրէնմէք իսթէտիլիմ շէյ պու տըր քի, պիր չօճուզ էօյրէնմէք իսթէտիլի շէյի սու՛ալ էթմէյինէ նա՛սըլ էօյրէնէ պիլլիլ: Դըղար միւլթէնա տըղար. անլէր իսթէտիլլէրի շէյլէրի սապըլէ էօյրէնէ պիլլիլէր: Զօճուզար պէքէյէմէվէր. հէրնա սըլստ պէն եափամամ:

«Պագաթ սու՛ալլարա քիմ ճէվապ վէրէճէք տիր. անը տալի պիլմէք իսթէրիմ. Պա՛ղէն փէտէրիմ շէյլէ սէօյլէր: Պանա սըլլէթ վէրմէ, վալիտէն կիլթ՝ Պէն տալի վալիտէմէ կիլթտիլիմտէ, Յակոբիլ, պանա նէ գատար չօգ սու՛ալլէր էտէյօրսըն: Օթուրուպ սանա նասըլ ճէվապ վէրէճէյիմի տիւշիւնէճէյիմէ գատար սապըլ էտէմէգմիսին» տէր:

«Պագաթ վալիտէմ նէ տուրուր նէ օթուրուր, վէ սու՛ալլէրիմէ ճէվապ վէրմէյէ հիւ վաղթը եօգ տըր:

«Թէյլէմին պիր օղը վար տըր: Վալիտէմին ալթը չօճուզը վար իսէ տէ, թէյլէմ վալիտէմտէն զիյատէ մէշղուլ օլտըղընտան, օ տալի սու՛ալլէրիմէ ճէվապ վէրմէյէ իտի:

«Խօճամ պանա էյէր մատտէլէրի անլամայօր իսէն, պիր քիմսէտէն սու՛ալ էթ տէր: Փէք ալա. իշթէ պէնիմ տալի իսթէտիլիմ պու տըր. հալ պու քի հիւ պիր քիմսէ ճէվապ վէրմէք իսթէմէյօր կիպի կէօրիւնիւր: Կէլէն փաղար կիւնիւ Մր. Լաթիօթի էօլմէք, վէ կէյէ կիլթմէք հագղընտա վա՛ղ վէրիւ էօյլէ

տէն սօնկրա Փաղար կիւնիւ մէքթէպինէ կէտիլիտէ պէնիմ ճանըմ. հիւ պիր տէրիսի օլմաղսըղըն նասըլ շէքլինի կիւզէլէ մուհաֆազա էտէ պիլլի օլտըղընը եալսօտ էսքի տէրի կէօմիւլալաքտէ եէնի տէրի պէօյիւմէքտէ իւքէն ճան նէ՞. օլուր տէյիւ սու՛ալ էթ տիլիմտէ, սու՛ալլմա ճէվապ վէրմէյէ վաղթը օլմատըղընը սէօյլէտի:

«Հէքիմ քիւշիւք չօճուղըն աշընըն թու թուպ թուլթմատըղընը կէօրմէք իշիւն էլէ կէտիլաքտէ, չըգան օլմազա հաղըր օլուռնայա տէկին աշը չօճուղըն նէրէսինտէ տուրտուղընը սօրսուղընտա, Պագա վաղթը իգա էտէրիմ տէյիւ ճէվապ վէրտի:

«Պիր տէֆ՝ա մէքթէպին միւլէթ թիւլէրինէ գուլպը չիմալի օլտըղը կիպի գուլպը շարգի վէ զարպի նիշիւն օլմատըղընը, վէ գուլթալարըն նէյէ եարատըղընը սու՛ալ էյլէտիլաքտէ, անլէրտէն անճազ շէմմա Պրատու Պուռնու կիպի տիւմանէճէ շէյլէր սու՛ալ էտէն չօճուզարըն գուլթալար իւզէրինէ պաղընապ իշիւն տիր տէտի: Պագաթ անլէր տիւմանէճէ սօրուշար տէյիլ տիր. պէն անլէրին իղահ օլուռնամաղընը արգու էտէրիմ, զիրա պէն պէօյիլլապ ստէմ օլտըղտա օլապիլիլ քի պա՛ղը քիւշիւք չօճուզար հէման օ շէյլէրի պանա սօրսուղընը, շէյլէք էյէր չիմալիտէն տիլէրի պիլմէյէճէք օլուր իսէմ, պու միսիլլու շէյլէր սօրան չօճուզարա ճէվապ վէրմէմէ»:

ԳԱԼԻՓՈՐՆԻԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ
'ԱՃԻՊ ՊԻՐ ԳՈՒՇ

Գալիֆօրնիտա գօշարազ կիտէն 'տճիպ պիր գուշ վար տըր քի, Ամէրիգատա անա Բօրընը տէրէր: պու գուշ հէր նէ գատար զարիպ գուշարտան իսէ տէ, խալըրն անըն հագղընտա մալիւմաթը փէք աղտըր: Մէքսիկօլըր իլէ Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգանըն իսպանիօլա թէքէլլիւմ էտէն էնալիսի պու գուշա Փէյլա՞ տէրէր:

Մէքսիկօլը օլաշմըշ օլան պիր սէյա՛ն խու մէթիլէրի բէֆազաթընտա պուլուռնաղը հալտէ, պիր թաղըմ թաղըր իլէ թալիւն ալընա կիլթմիւշ: Անլէր արա սըրա եալընըգ Գա՛լլա՛ն (Սրապիսթան ինճիլի) տէնիլէն ֆիտանալարը պուլուռնան կէնիլ գուլմալ պիր օլմատա պուլուռնաղարը հալտէ, Մէքսիկօլըրտան պիրի մէքքիւր սէյա՛նըն տիղգաթընը պիրազ էօթէտէ պուլուռնան զարիպ պիր գուշա տա՛վէթ էյլէտի:

Պա՛տէնու Մէքսիկօլը փէք աղտէֆ՝ա վուգու՛ պուլան պիր եարըշ միւշաճէտէ էտէճէյիլի սէյաճա խապէր վէրմէքլէ պէրապէր կանընտա պուլուռնան թաղըրըն սալը վէրտի: թաղըր տալի պիրտէն պիրէ գուշու թա՛ղիպ էթմէյէ պաշլատըր: թաղըրըն գուշու թա՛ղիպ էթմէսի էվլէ էմրտէ սէյաճա պիւնուտէ պիր շէյ կիպի կէօրիւնտիլ իսէ տէ, պիր աղ սօնկրա միւմալիլէյ Փէրգիլ տիւշիւնէյէ պաշլատը:

Գուշ ուշմաղտան իսէ մաղըրուրանէ պիր թարգտա գուշրուղընը կօղարը գալտըրը թաղըրըն քէնտիլի թա՛ղիպ էթտիլլէրինի պիր շէյ եէրինէ գօմայօր կիպի տօղըր պիր հիգատա գօշմաղա պաշլատը: Սէրի իւլ հալտէք օլան թաղըրըն պու քիւշիւք գուշա տէրալ եէթիլէմէյէլիլ ինանըմազ պիր շէյ կիպի կէօրիւնիւր իսէ տէ, հագղիւթը հալպէյլէ տիր: Փէյլա՛նըն պաղարը իսթիլղապ օլուռնաճազ պիր սիւրաթլէ հորէքէթ էթմէքտէ իտիլէր, վէ ուղու պիր վաղթթաղըր անա ապտ եագալաշմատըր: Փագաթ նիւայէթ նտտիր իւլ էմալ պիր գօշուրտան սօնկրա գուշա եէթիլլիլէր:

ՐՈՒՄԻ 26 Ապրիլ, 4^է Արաֆրանկա 8 Մայիս 1886

Ինչևհետ ամուսնու ը միւմ ժազէնին արթըրըմա-
սը թէքիֆ օլունսույօր: Տաէրէ է Սէնյէ իս-
թիգըազը Էիւզտէ անճազ տէօրթ ֆա"իզ կէ-

յերէք քիլիսէնին ավանի ի մուգատտէսէլէրի-
նէ տախի էլ ուզատըպ չէմտան վէ քիլիսէնին
էշեա ի կիրանպէհնաքնը տախի ավըշ, վէ
պէրապէշլէրինճէ քէօյլան էն զէնկին թա-

էչեա ի կիրանսպէհասընը տալի ալմըչ, վէ
պէրապէրլէրլնճէ քէօյիւն էն ղէնկին, թա-

ՀԱՅ ՀԱՊԱՐԷԹԼԵՐԻ ՁԱՐ ՀԱՊԱՐԷԹԼԵՐԻ ԹԱՐԱՆ

